

ಜನಕವಿ, ಜನಭಾಷೆಯ ಕವಿ

ಸೈಕಲ್ ಮೇಲೆ ಪುಸ್ತಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕವಿ ವಿ.ಸಿ. ಐರಸಂಗ, ದಂತಗೋಪುರದಲ್ಲಿನ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಜನರ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತಿತ್ತು. ಕವಿ ಎನ್ನುವ ಜನಪ್ರಿಯ ಪೋಷಾಕುಗಳಿಂದ ದೂರವುಳಿದಿದ್ದ ಅವರು, ಜನರ ನಾಲಗೆಯನ್ನೇ ನೆಚ್ಚಿದಂತಿತ್ತು. ಐರಸಂಗರು ಕವಿತೆಗಳು ಹಾಡುಗಳಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಂಡರೂ, ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕ ಅವರನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ.

■ **ಬಸು ಬೇವಿನಗಿಡದ**
ಚಿತ್ರಗಳು: ಬಿ.ಎಂ. ಕೇದಾರನಾಥ

ಆಶುಕವಿ, ಸೈಕಲ್ ಕವಿ, ಕಾವ್ಯಕಾಕಾ ಎಂದೆಲ್ಲ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ ವಿ.ಸಿ. ಐರಸಂಗ ತಮ್ಮ 91ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಡೆದಿದ್ದಾರೆ (ನಿಧನ: ನ. 13). ಅವರು ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸೈಕಲ್ ಈಗ ಒಡೆಯನಿಲ್ಲದೆ ಅನಾಥವಾಗಿದೆ. ಸೈಕಲಿನ ಎರಡು ಚಕ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅವರ ಕಾವ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಅವರ ಸರಳತೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕೃತ್ರಿಮತೆಯನ್ನೇ ಅರಿಯದ ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯದ ಅಬೋಧ ಚೆಲುವು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಬದುಕಿನ ಸರಳತೆಯನ್ನು ಅವರು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಉಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಅದನ್ನೇ ತೊಟ್ಟರು. ಅವರಿಗೆ ಸಂದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮನ್ನಣೆ, ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಅವರು ತೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಸರಳತೆಯ ಪದಕ ಬಹುಮೌಲ್ಯವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಮೆಲ್ಲನೆ ಸೈಕಲ್‌ನ ಪೆಡಲ್ ತುಳಿಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕಾವ್ಯ ಚುಂಬಕವೊಂದು ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆಯೇನೋ ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಬಳಿ ಇದ್ದುದು ಹಳೆಯ ಅಟ್ಲಾಸ್ ಸೈಕಲ್. ಅದೇ ಅವರ ಕಾವ್ಯಭೂ ಪಟವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಮೇಲೆಯೇ ಅವರು ಧಾರವಾಡವೆಂಬ ಕಾವ್ಯಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸುತ್ತ ಹಾಕಿ, ಅದರೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ

ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಧಾರವಾಡ ಸೀಮೆಯ ಒಬ್ಬ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕವಿಯಾಗಿ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ನಿಂತರು.

ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ ಚನ್ನಪ್ಪ ಐರಸಂಗ ಓದಿದ್ದು ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. ಕುಂದಗೋಳದಲ್ಲಿ ಕೆಲವಿನ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ದುಡಿದ ನಂತರ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ರೇಲ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರಕೂನರಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಪ್ರತಿದಿನ ಮನೆಯಿಂದ ಸೈಕಲ್ ತುಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಧಾರವಾಡ ರೇಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ರೇಲ್ವೆ ಮೂಲಕ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ರೈಲು ಮತ್ತು ಸೈಕಲ್ ಗಾಲಿಗಳು ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟವು. ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ನೇಹಿತರೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಐರಸಂಗರ ಆಪ್ತಮಿತ್ರ ಎಂದರೆ ಅವರ ಸೈಕಲೇ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಧಾರವಾಡ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿತೆ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವುದೆಂದರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮನ್ನಣೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ರಾಗ, ತಾಳಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ, ಛಂದಸ್ಸಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಬರೆದ, ಪ್ರಾಸಬದ್ಧ ಹಾಡು ಬರೆಯುವವರು ಯಾವ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕಾದರೂ ಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೇಳುಗರಿಗೂ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಐರಸಂಗ ಅವರು Airsung (ಬಾನುಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕವಿ) ಆಗಿ ಬದಲಾದರು ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯದ ಹುಚ್ಚು ಹತ್ತಿಸಿಕೊಂಡರು.

1930 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 23ರಂದು ಹುಟ್ಟಿದ ಐರಸಂಗ ಅವರು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಕಲಿಕೆಗೆ ಮಾರುಹೋಗಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಾವ್ಯದ ಲಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಅವರು ಕುಂಠಲ್ಲಿ, ನಿಂತಲ್ಲಿ ರಾಗ ತಾಳಗಳನ್ನು ಗುನುಗುನಿಸುತ್ತ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಪೋಣಿಸುತ್ತ ನಡೆದರು.

‘ಸುಧಾ ಸರಿತ’ ಎನ್ನುವ ಅವರ ಮೊದಲ ಕವನ ಸಂಕಲನ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ಅವರ ಮುನ್ನುಡಿಯೊಂದಿಗೆ 1962ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ

